

[Bertel Dahlgaard.]

reservernes frigivelse mærker en sådan stigende pengerigelighed. Imidlertid vil der jo i de kommende 2 år måned for måned ske en gradvis opslugning af penge gennem disse 2 års Marshallstøtte, og hertil kommer, at der gennem forbrugsafgifterne, gennem skatteefterbetalingerne, også i den nærmest kommende tid kan ventes yderligere afdrag på reguleringskontoen på vel ca. 160 mill. kr. Jeg tror, vi i det store og hele må indstille os på, at de pengesanerende bestræbelser i den kommende tid må ske gennem Marshallpengene, og derfor er det vigtigt, at vi nu kommer til en forståelse med hensyn til, hvor stor en del af Marshallpuljen der straks og herefter må afdrages på reguleringskontoen.

Jeg vil i denne forbindelse gerne minde om de regler for Marshallpengenes anvendelse, der af rigsdagens 5 partier tiltrådtes i sommeren 1948 på grundlag af aftalerne mellem den amerikanske og den danske regering. Herefter skulle Marshallpengenes lånebeløb, altså langt den mindste del, hensættes i nationalbanken på særlig konto, som der kun kan disponeres over i henhold til lov, bortset fra beløb, der anvendes til deres tilbagebetaling.

Gavebeløbet, der jo er langt den største del, kan der efter disse aftaler disponeres over efter aftale med amerikanerne dels til finansiering af Danmarks genopbygning, dels til effektiv indfrielse af den danske statsgæld, herunder igen især gælden til Danmarks Nationalbank eller til andre pengeinstitutter. Jeg har sommetider set fremført den opfattelse — jeg tror forresten også fra konservativ side —, at en anvendelse af en vis del af Marshallpengene til erhvervs-mæssige rationaliseringer ville være mod, hvad der var tanken, da aftalen om Marshallhjælpen blev truffet. Det er lige tværtimod. Alle partier tiltrådte dengang, at Marshallpengene skulle kunne anvendes såvel til afdrag på statsgæld som til visse investeringer.

Siden dette tidspunkt er der imellem regeringen og partierne truffet den aftale, at der for hvert år efter forhandlinger med folketingets finansudvalg skal træffes beslutning om, hvor meget der skal anvendes til afdrag på reguleringskontoen. Det er denne afgørelse, vi nu efter min mening må træffe, og der vil her efter min anskuelse være to ting at passe på, for det første, at der finder afbetaling sted til reguleringskontoen i et sådant omfang, at vore pengeforhold her i landet holdes i ro, og dernæst at de beløb, der anvendes til hvad overens-

komsten kalder genopbygning, anvendes til investeringer på områder, hvor man med nogenlunde sikkerhed kan sige, at de medvirker til en effektivisering af vort produktionsapparat, som ellers ikke ville ske eller i hvert fald ikke ske i samme omfang.

Vi fra det radikale venstre har den anskuelse, at det, som jeg sidst nævnte, vil sikres gennem visse investeringer i landbruget, som medfører, at landbruget fremtidig kan nøjes med mindre indførsel af proteinrige foderstoffer fra dollarområder, og endelig ved lån til visse moderniseringer indenfor håndværket og den mindre industri.

Når jeg før sagde, at man måtte afdrage på reguleringskontoen i et sådant omfang, at der opretholdtes ro i vore pengeforhold, så mente jeg dermed opretholdelsen af et renteniveau omkring det nuværende. En kreditstramning med stigende rente, som er det ærede medlem hr. Aksel Møllers ideal, kan vi ikke tiltræde som mål og væsentligt middel for vor økonomiske politik.

Med hensyn til spørgsmålet om statens budget som led i den økonomiske politik mener det radikale venstre, at der bør kunne ske visse besparelser, som kan muliggøre yderligere skattnedsættelse. Må jeg her som en indskudt bemærkning sige, at det radikale venstre ikke agter at deltage i en demagogisk politik på dette område. Vi stemmer ikke herinde i rigsdagen for udgifter, som vi ikke ude i befolkningen vil tage ansvaret for at der er tilvejebragt de fornødne bevillinger til betaling af. Men jeg ville gerne i denne forbindelse minde om, at under forhandlingerne, der i fjor forår førtes om skatteproblemerne herinde, tillod jeg mig at sige, at uden hensyn til alle teoretiske betragtninger måtte jeg have den anskuelse, at den årlige skatteudskrivning på over 3 milliarder kr., 2 milliarder kr. til staten og 1 milliard kr. til kommunerne, ikke ville kunne oprettholdes, den dag der skete en vending i konjunkturerne i ugunstig retning. Jeg tillader mig at tro, at de fleste i dag vil give mig ret. Visse foreteelser understreger det meget stærkt. Dette vil jeg altså gerne fremhæve ved behandlingen af disse love.

I denne forbindelse tror jeg, at spørgsmålet om en afvikling af rabatordningen må komme i betragtning. Jeg vil gerne sige, at vi i det radikale venstre ikke kan tænke os den nu bestående rabatordning fortsat efter den 15. maj. Vi var uvilligt stemt overfor den, da den blev indført, vi tiltrådte den kun modstræbende og kun som en midlertidig ordning. Vi tror, det